

Nro. 14.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Molt Bétsbon, Kedden, Februáriusnak 16-ik napján
1802-ik éjztendőben.*

B é t s.

Felséges Urunktól egy kegyelmes kabínéti irás érkezett le ezen hónapnak 14-dikén az Auszriai és Cseh Országi Fő Kancelláriushoz 10,000 Forintokat érő Bankó tzedu'ákkal egygyütt, a' mellyeket nagy méltóságú Gróf Tolnai Festetics György eő Nagysága, olyan tzeállal adott eő Felségének alazatosan által, hogy a' Státus adósságának le fizetésére rendeltetve lévő fundus ezen tíz ezer forintok által is nevedekjék, és az ezekből meggyűjtetendő interes, a' Katona Dotations = fundus-hoz adattathallék, vagy más valamelly izükséges végre fordittathallék. Irásában nagy meg elé

gedését méltóztatott ezen hazafiai ajándékért kegyelmesen jelenteni öö Felsége.

Nagy Britannia

Parlamentomi vetelkedések. — Azt jegyzik meg a' Londoni levelek, hogy a' Frantzia Respublika és Nagy Britannia között való békeféség előjáró tzikkelyeinek meg készületektől fogva, olyan mértékletes indulattal folynak a' Parlamentom tagjai között elő forduló vetelkedések, hogy még az Oppozitzió pártján lévő tagok is elkerülnek minden a' féle kifejezéseket, a' mellyek által a' Frantzia Országlószéknél valamely fel indulásra vagy gyanakodásra okot szolgáltatathatnának.

Jan. 19:dikén ööszsze hivattatván a' két Házak tagjai, jelentétt tett Minister Addington, hogy a' Parlamentomi ülések Fébr. 2:dikáig ismét el fognának halasztódni.

Az Oppozitzió pártján lévőek között Gróf *Carlisle* így beszélt: — „Ha a' Brefti Frantzia hajós sereg azért evezett ki, hogy a' Fr. Koloniákban a' rendet helyre állítsa, úgy nekünk semmi szavunk nem lehet az ellen, minthogy az réánk nézve is szükséges. Hanem mi azt nem tudhatjuk. Az is nevezetes környülállás, hogy a' békeféség előjára tzikkelyeiben a' Frantzia országlószék más Hatalmasságokért is kezefféget vállalt, nem tsak, hanem idegen Hatalmasság jószágát is (Ceylont és Trinidadot) el ígérte. Spanyol ország még mind háboruban van véllünk: 's mi még is meg engedték 5 Spanyol Linea hajóknak, hogy a' Brefti hajós sereggel el evezzenek. A' Havanai öbölben eddig is 9 Spanyol Linea hajók voltak: már most 14-re telt a' számok. —

Lord *Palham* azt felelte erre, hogy a' Brefti hajós seregnak olyan igaffágos tzióziása a' ki

evezésben, hogy azt Angliának is nem hogy akadályoztatni, hanem inkább előmordítani illett. Azonközben ha történe is, hogy az Amiens-i alkudozások, kivánt véget nem érhetnének, így is elégséges ereje lenne Angliának arra, hogy a' Frantzia hajós seregnek Napnyugoti Indiában is meg feleljen.

Az Alsó Házban így beszélt *Addington*: — „Azon ne induljanak meg az ellenkező tagok, hogy ő a' Parlamentomi üléseket egy ideig csak kevés - kevés napokig, mostan pedig egész Fébr. 2-dikáig meg szünve akarja hagyni. Sok nagy dolgoknak egy ideig való el halgatása, nem mindenkor jelent titkolódást. Sokszor tudokra adattathatnának némely nagy dolgok ezen Ház' tagjainak, a' nélkül min'azonáltal, hogy a' felelt közönséges beszélgetést lehetne ebben tartani. — Sok versben jónak találta már a' Parlamentom azt, hogy némely kényes természetű tárgyak iránt ne kívánnyon közönséges nyilatkozatalt az Országólizéktől.

„Ő bámul, így szoll *Elliot*, azt látván, hogy a' Minister ilyen hosszúság ideig bé zárja a' Parlamentom üléseit, a' nélkül, hogy legkisebb nyilatkozatalt is tenne azon tárgy felől, a' melyre leg inkább függesztette a' közönség a' maga figyelmetességét. Ha bár el halgatta is a' békeséges alkudozásoknak mibenléteket, leg alább emlékezetét kellett volna arról a' leg ujjabb történetről tenni, a' mely mindeneket fel indított. Ez, a' Frantzia hajós seregnek a' Napnyugoti Koloniák felé való elevezése, melyhez hasonlóról nem emlékezik a' Kronika. Tegyük fel, hogy a' Frantzia Koloniákban lévő Szeretseneknek le tsendesítettések szükségessé tette is azt, hogy el lenek fegyveres seregek küldetieffenek, leg alább 25—30 első nagyságu (*Linea*) hajóknak oda való evezésekre nem lett volna szükség. Ha történni

találna más példának okáért, hogy az alkudozás közben valamely fontos pont felett, a' mi yen lehet a' többek között a' Guianát illető osztozás is, valamely villongás találna előfordúlni, miként beszélhetne a' mi Követünk illendő hathatósággal, tudván azt, hogy mely nagy Frantzia tengeri erő evezett légyen el Napnyúgoti India felé. Itt tehet nekünk Frantzia ország leg nagyobb kárt **A'** végső Alkunak megerőssítettése előtt semmi jussa sem lehetett arra, hogy hajós sereget küldjön ki a' tengerre. Az az ellenség, a' melly ellen nekünk tusakodnunk kell, olyan tulajdonságu, a' melly által nekünk igen ébrekké kell tettetnünk: mivelhogy ő örökké ébren van, mozog, és iparkodik. Minden ereje és mestersége a' közönséges urakodásra tzelez. Nem lehet egy ilyen vetelkedő társ ellen elég vigyázással lennünk.

Lord *Hawkesbury* így felelt. — Tagadta, hogy a' Frantzia hajós seregek ki nem lehetett volna a' végső békelességnek megerőssítettése előtt a' tengerre evezni. Az e' féle beszéd, ugymond ellenséges inkább, mint békelességes. Azt láttatik mondani véle az orátor Úr, hogy a' Fr. Országlószékben még ellenséges gondolat lehetne. Ha a' Fr. hajós sereg St. Domingó szigete felé el evezett: a' Frantzia Országlószék is mondhatja nekünk, hogy Egyiptomból mi is az ólta hoztuk haza seregeinket, és ezek által ithon lévő oltalmazó erőnket nagyobbá tettük. Ezen lépések, bár különböző természetűek légyenek, tsakugyan elegendően bizonyítják azt, hogy egyikért is ezek között, bár ha valami ellenséges szinek volna is, nem lehet a' két Országlószéknek azzal vádolni egymást, hogy az előjáró feltételeket megrontották volna. Ezen Háznak tagjai, magot is által láthatják ezen tárgyról való beszédnek kényes voltát: azonközben, annyit tsakugyan ki nyilatkoz-

tathat ő ezúttal is, hogy az ő Felsőbb Miniszterjei csak ugyan tettek a' Fr. országlószéknel az ő hajós seregének ki evezéséről néminémű értekeződést. Miben állott legyen ez az értekeződés, annak kivilatkoztatását kétség kívül nem kérdezheti a' Parlamentom: elég az, hogy meg győződtek a' Király Miniszterei a' felől, hogy a' Fr. hajós sereg ki vezetésének semmi ellenséges szélja nem volt. Honnét tudhatja azt az ellenkező órátor, hogy a' Király Miniszterei is meg nem tettek előre való vigyázásból minden illendő lépéseket és készületeket? Honnét tudhatja ő, hogy mitoda rendeléseket adtunk mi ki? Miért mérézli erőssíteni, a' mit nem tud? Lord Kornwallisnak semmi oka sem lehet arra, hogy az Amienssi Kongresszuson lassabb hangon beszéljen."

Az Elliot hangján beszéllettenek továbbá, az Oppozitzió pártján lévők között, Doktor Lawrence, Jones, és mások. — Ők, úgy mond, nem hagyhatják helybe azt, hogy a' Frantzia hajós seregnek ki evezése az Anglus seregnek haza jövetelével öltse hasonlítottathassék, minthogy ez az előtáró feltételek által meg volt határoztatva. Toussaint: Louverture ellen nem lett volna szükség 30 Frantzia Linea hajónak St. Dominóhoz evezni, minthogy ő soha fel nem támadott a' Fr. Országlószék ellen, ennek felsőségét meg ismérte, ágenseit bé fogadta, és tisztelettel viseltetett hozzájuk. Ez az oda küldött nagy Frantzia hajós sereg, és a' Cuba szigetéhez érkezeti Spagvol hajós sereg, Jamaikára nézve valósággal gyanút gerjeszhetnek bennünk. Sőt tegyük fel, hogy ne legyen ezekkel semmi veszedelem öltse köttetve: csakugyan jó lett volna zálogot tartani kezeinkben; jó lett volna Máltát és a' Jóremenség fokát ki nem bocsátanunk addig, míg az ellenséges hadi hajók az alkú szerént való számra le nem szállittatnak."

Az Oppozitzió lévőknek mind ezek az ő okoskodásaik vizslya vetetvén, a' Parlamentom' ülései Febr. 2-dikáig el halasztódtak.

A' Plymouthi kikötőhelyben már készen állanak néhány sebess evező könnyű hajók, hogy mihelyest a' végső békefélegnek híre el érkezik, azonnal minden Anglus kikötőhelyek és tartományok felé csak nem elrepüljenek ezzel a' régen ohajtott hírrel.

Minden újság levelek hozzfzason meg irták volt azt az útát módót, a' mely szerént *Sydney Smith* a' Párisi *Temple* nevű fogházból meg szabadulván, Angliába szerentsésen haza jutott. Mostanáb n pedig egy tudósítáft adván ki e-on Acrei héros, azt mondja, hogy azok a' környülállások, a' mellyek a' közöséges levelekben az ő tsulálatos megszabadulásárol ki hírdettettek, nem úgy voltak: jelenti azonközben, hogy ötöt betsülleének megtartása arra kötelezi, hogy ezt a' titkot magával egygyütt a' koporsóba vigye.

Frantzia Respublika.

A Nemzeti Notábelekről.

A' Frantzia Respublikára nézve a' revolutziónak minden szakaszzaiban leg több nehézségek alá volt vetteve ennek a' kérdésnek el igazítása, hogy a' *Nemzeti Képviselet* mi módon intéztetődhesse el ü zava nélkül, az az, hogy mi módon neveztetth ssenek ki illendő rendel az egész országban azok, a' kikre a' nép a' maga jussainak gyakorlását bízhasse. Az elsőbb elszendők béli napgyűések, a' mellyekben a' Magistratua-lis személyeknek kellett volna választatódni, sokféle illendőségekkel voltak öszsze köttetettev. Min hogy azonközben a' nélkül, hogy ezen személyeknek választatása eredet szerént a' néptől se származzék, a' Demokrázia nem is gondó!

tathatik: erre nézve választott a' mostani Kon-
 zularis országgló szék egy közép útát, úgy intéz-
 vén el a' választás dolgát, hogy az egész ország-
 ban találtató polgárok válaszfizák ki bizonyos szám
 szerént azokat a' személyeket, a' kikhez leg na-
 gyobb bizodalommal viseltetnek. Ezek a' nép
 bizodalimat meg nyert személyek már, közönsé-
 gesen az úgy nevezett *Notábelek*, az az, meg kü-
 lömböztetettebb vagy tekintetesebb polgárok, a'
 kiket azért válogat ki a' nép maga közzül, hogy
 az Országglószék, 's a' Konstitutióban arra hatal-
 mat nyert más hivatalok, minden féle tisztviselő-
 ket ezeknek laistromából rendeljenek.

Mikor a' mostani Országglás módját Bonapar-
 te béhozta, nem lévén még a' Notábelek más
 polgároktól meg különböztetve, az új Országgló-
 székhez pedig a' népek egész bizodalma lévén,
 akkor tsak is a' szerént rendelte ki az Országgló-
 szék a' tisztviselőket, a' mint maga jónak talál-
 ta. El készülvén pedig a' Notábelek laistroma,
 azután a' ki lépő tisztviselők ebből a' laistromból
 vétetettnek. — Tsak annak meghatározása vólt
 még hátra; hogy mikéant készíthetne a' nép ilyen
 Notábelek laistromát. —

Mint tudva vagyon, Frantzia ország De-
 partamentomokra és ezek Kerületekre vannak
 fel osztattatva; a' Depártamentomoknak Préfek-
 tussaik, ezeknek Al-Préfektussaik vannak. Egy
 ilyen Kerületet tésznek, vagy néhány kisdű hely-
 ségek, faluk, &c. vagy egy közép szerű város,
 vagy pedig a' nagyobb városokban egy - egy rész.
 Ezen elosztáshoz vannak alkalmaztatva a' Ma-
 gistrátuális személyek is, i. i. először olyanok, a'
 kiknek munkásságok az egész országra ki terjed,
 ilyenek a' Konzulok, a' Status Tanács, Törvény-
 hozók, Megtartó Senátorok, &c. másodszor a'
 kik tsak valamely Depártamentomban paranisól-
 nak, ilyenek a' Préfektusok, 's az ezekhez tar-

tozó Tanácsosok; harmadszor a' kiknek munkaságok csak egy kerületben határozódik. Következésképpen a' *Notábeleknék* is, a' kik közül ezen három féle tisztviseleőknek választatni lehet, három féléknék kell lenniék, u. m. *Nemzeti, Departamentális, és Kerület béli Notábeleknék*. Az utólsókat a' valóságos polgároknak tized része, a' *Departamentális*okat az utólsóknak tized része, az elsőket pedig a' második rend bélieknék tized része teszi. —

Mind ezeknek, ilyen módon való három féle laistromokba lett irattatása tavaly ment véghez; — A' Kerületekben minden valóságos polgárok öfzfe gyültek, és magok közül minden tizediket ki választották. Egy = egy Kerület áll körülbé 12 ezer emberből: tehát 12 száz *Notábel* telt ki egyből: egyből. Ezen Kerület béli *Notábelék* közül kell, mindenik Kerületben oda való tisztviseleőknek választatni. — — A' Kerületek *Notábeléi* ismét ki választottak magok közül minden tizből egygyet. Ezekből lett a' *Departamentális Notábelék* laistroma; ezek közül választatnak a' *Departamentális* tisztek, *Préfektusok, és egyebek*. — A' *Departamentumok* *Notábeléi* hasonló képpen ki választottak magok közül minden tizből egygyet, és így készült el végre harmadszor a' szoross értelemben való *Nemzeti Notábelék laistroma*, a' mellyből az egész nemzetre ki ható foglalatoságú tisztviseleők vétetni fognak ennekutánna. — Innét már meg lehet érteni, mit tegyen ez a' kérdés, hogy: a' *Tribunátusból* mostan ki maradni fogó tagok, a' *Nemzeti Notábelék laistromán* találtatnak e', hogy ismét választathassanak?

Mint hogy egy falusi ember, 12 ezer polgárok közül bajosan ismérihet mindeneket, következésképpen nem is voksólhat ezek közül a' 12 száz alkalmasabbakra: erre nézve úgy intéztetett el

a' dolog, hogy minden Kerület, *Rendekre* (serie-sekre) osztattasson fel; minden Rend leg alább 50 és leg feljebb 150 polgárokból álljon. Ha valamely helység polgárjainak száma 50 — 150 között van, ez maga teizen egy Rendet — ha a' 150 számot meg haladja, több rendekre osztatik fel — ha 50-re nem telik, több kistsi faluk állanak özfze. Minden Rend csak a' maga tagjai közül választ: ha 100 polgár van egy rendbe, 10 Notábelt választ, Ennyit csak minden polgár ismerhet a' szomszédjai között.

* * *

A' Párisi *Moniteur* sem hagyhatta szó nélkül az Angliai Parlamentom béli Oppozitzió lévőknek azon gondolatlan ellenkezéseket, a' mellyel a' Breffi Frantzia hajós seregnek kievezéséért, az Országlószék ellenki keltének: — „Mint, úgy mond, új bámulásnak tárgyát, úgy olvashatjuk az Anglus levelekben azon horzszú beszédek, a' mellyeket a' Parlamentom tagjai a' Breffi hajós seregnek kievezéséről tartottanak. Bajos által látni, hogy a' midőn békeességbea vagyunk, egy expeditzio, a' melly azért küldett St. Domingóba, hogy a' tsevedséget helyre állítsa, miért okozhat Jamaikának nyughatatlanságot. Ezen ellenkező beszédekben nema' pálléozott Europai érzék-nységet, hanem a' Thibeti Tatárok félelmét lehet észre venni. Századunk betsülletéért, ne tegyük barbarusabbakká magunkat magunkuál. Ezek a' gyermeki ellenkezések, a' mellyek azonban nyilvánosságos jelei az ellenkező roszsz indulatjának, felettébb különböznek attól a' rendeltéstől, a' melly a' békeéges előjáró tziakkelyeknek meg készülésekkór az Anglus hajós seregre nézve ki adattatott. A' Préfektus kérdést tett, és útasítást kívánt magának, az

iránt, hogy abban az esetben, ha valahogy a Lord Kounwallis hajós serege a' szélveszek miatr a' Brefti kikötőhelyben magának menedékhelyet keresne, mi tévő legyen? Feleletül azt vette, hogy ne tsak bé bocsássa azt a' kikötőhelybe, hanem arra nézve még tsak semmi némű különös előre való vigyázással se legyen: mert nem lehetne a' pallérozott Európaikat nagyobb méltatlansággal illetni, mintha gyanakodni láttatna az ember irántok valamely dologban, a' mellyet a' nemzetek törvénye és a' betsület bélda nélkül valóvá tettek.,,

Páris, Febr. 2 = dikhén.

Tegnapelőtt estvéli 9 órakór vizsfa érkezett ide Lyonból az Első Konzúl: meg-érkezését ágyuk dúrrogása jelentette. — Tegnap dél előtt nagy számmal látogatására mentek a' Megtartó Tanáts tagjai; a' Törvényhozó Gyülés képében is meg jelent nálla egy 24 személyekből álló Követség; a' kik közzül *Devismo* nevű a' Gyülés' nevében ilyen szavakkal köszöntötte: —

„Polgár Első Konzúl! egy idegen nemzet, a' kit egy hős tselekedetei szabadságba helyeztettek, azt kívánta, hogy az ő hatalma egy böltsnek védelmére alatt emelkedjék fel. Azon várasban, a' hová te azért mentél, hogy azzal az ő szörnyű szerentsétlenségeit el felejtessed, az Olasz Respublika kívánsága bé töltetett. Ditsőség annak, a' ki az ő virtusai által érdemelt szeretet által izint annyi hódolást tett, mint a' fegyvereitől való félelem által, és a' ki valamint győzni, úgy kormányozni is tud. Szerentsés Frantria ország, a' melyre vizsfa verődnek azon magistratuális személy ditsőségének sugárai, a' ki néki az ő fényes állapotjában előlülje. Hűséges szószólója azon népnek, a' mely téget úgy

szeret mint tsudál, a' Törvényhozó Tanács, ki tölteni akarta előbbé azt az érzékenységet, melyben részés. M'y kedves nekünk az, hogy visszafra lett érkezeseddel jó kivánságunknak illendő adóját bé mutathattuk! „

Az Első Konzúl így felelt: — „Frantzia országoknak ditsőffége és java kívánták, hogy örökre báiorságba helyeztessé azon Respublika sorsát, a' mellyet ő állított elő. Reméllem, hogy az ő Konstitúziója és új Magistratussai, az ő nyugodalma és boldogsága fognak lenni; Az ő boldogsága és nyugodalma, a' miénkel égygyek lesznek. A' mi szerentsénk nem választhatatik el ennekutánna azon népeknek szerentsejétől, a' mellyek minket körül vesznek. Hazán hoz mutatott iparkodásaimnak nagy megjutalmaztatását vettem ezen útazásomban. Ki tanúltam mindenek felett, a' magáros bizakodásnak ki nyilatkozatásából, a' kereskedőknek, manufaktoroknak, földműveseknek együgyű beszédgyekből, a' közönséges vélekedésnek szabad és valóóságos állapotját! minyájok azt kívánnyák, hogy Országlószékünk maradjon meg felvett intézetei és princípiumai mellett. Innét várja boldogságát. — Egészszén el töltem azért a' rész vételért való háladatossággal, a' mellyel a' nemzet meg tisztelte törekeéseimet. A' leg mélyebb érzékenységtől által járattatva jövök visszafra. Egész lételemnek fel áldozásával le nem fizethetném azt a' kedves felindulást, a' mellyet éreztem. Még annál is kedvesebbet tapasztálok pedig, midőn látom, hogy a' ti kívánságotok, a' nemzet kívánsága. “

A' Tribunátus nem látogotta meg tegnap az Első Konzúlt, hanem ma ennek tagjai is ölfizgyültek, hogy látogatására mennyenek.

Lyon, Jan. 31. dikién

A' Frantzia Országlöszék egy médalliát (emlekeztető pénzt) veretett itt, és ajándékozott a' Cisálpínai Követeknek. A' rajta olvastató irások ezek. Az egyik oldalán: — „

Auspice
B o n a p a r t e
Inter Gallos
Gallorum nepotes
Cisalpini
Antiquum foedus
Renovantes
Gentem suam
Legibus condiderunt.
Lugduni.
Anno X. Reip. Gall.

A' másik oldalán szemléltetik a' Bonaparte mejképe, ilyen irással: — *Leges munera pacis.* — Az első irással a' régi eredete is észibe juttattatik Cisálpiniának, mint hajdani Galliai Coloniának.

Mindhögy az olasz nemzeti gyűlésnek Lyonban való tartatása, következésére nézve a' Historiában egy épokát kezdő történet, ennek minden környülállásait kezdetétől fogva végeig egy dióhajba szoritván, ide tesszük:

„A' Cisálpínai Respublika, a' melly fegyverek tsörgése között külömbkülömb féle tartományokból formaltatott, fundálójához Első Konzúl Bonapartéhoz folyamadt, hogy vegye annak Konstituzióját végső munka alá, és lételét helybezielle állandó fundamentomra. A' Konzúl ötet meg halgatta. A' Frantzia külső dolgokra ügyelő Miniffer ez előtt három hetekkel Lyonba küldtetett, a' hova már olasz polgár Marescalchi,

mint Cisálpínai Követ, meg érkezett volt. Ugyan
oda a' Cisálpínai Republikának minden tarto-
mányából követek hívatattak öfzfze, a' kik ma-
gok közzül egy 30 személyekből álló Kommissiót
választván ki, minden körülállásoknak meg
fontolását erre bízták. Ez, a' Konzúlta eleibe
terjesztette Jan. 25-dikén a' maga gondolatait
egy projektomban, a' melynek summás foglalata
ennyiből áll: — „

„Minekutánna hat ülésekben tanátskoztunk
vólna a' leg fontosabb pont felett, u. m. hogy
az első magisztrátuális hivatal közöttünk kit illet-
hessen, tanátskozásunknak resultátuma minden-
kór tsak égyre ütött ki. Ha egy Státuszban nem
mindenkór találatnak nagy számmal az olyan
emberek, a' kik a' Státus kormánya mellé hely-
beztetődhetnek: köztünk is bizonyosan ritka most
az ilyen ember. Az ólta, hogy Republikánk
külömbkülömb nemzetekből öfzfze állítottatott,
ezek meg nem ismérékdhettek egymással annyira,
hogy a' kebeleikben találató derék emberek
magok iránt mindenek előtt egyenlő bizodalmat
nyerhettek vólna, &c. &c. — Ezen hathatós okokra
nézve (így végzi szavait a' Kommissió) mi azt
tanátsóljuk a' Konzúltának, hogy már készen lé-
vő Konstitutióját hirdettefle ki, és minekutánna
fő Elölülön kívül minden féle egyéb magisztratu-
ális személyeket a' maga ítélete szerént választott,
végezetre terjeszfe a' Fr. Első Konzúl
eleibe azon kívánságát: hogy ez, tisztelje meg a'
Cisálpínai Republikát azzal, hogy annak Kormá-
nyát, mint fő Elölülő, ennekután is tartsa
kezében, és a' mi vezéreltetésünkre való gond-
viselést Frantzia országnak kormányozása mel-
lett föl vévén, tartsa meg azt mind addig, vala-
meddig szükségesnek gondólja lenni, arra, hogy
minden tartományaink egyenlő principiumokra
vétetődhesenek, és hogy Republikánkat minden

Europai Hatalmasságok által, ha kik azzal még semmi közösülésre nem léptek is, ismértette meg.”

Ján. 27. dikén meg jelent az Első Konzul a' Konzulta gyűlésében, és ilyen beszéd által fogadta el a' néki ajánlatott Előülöséget: — „

„A' Campo Formiói Alkútól fogva, meg ismértetett a' Cisalpíni Respublika. Az ólta sok féle történeteken ment keresztül. Az ellenség által el foglaltatván, már lenni sem láttatik vala, és ismét a' Frantzia seregeknek kellett ki nyomni belőlle az ellenség táborát. Az ólta mindenek meg próbáltattak fel daraboltatására. A' Frantziák védelme által mentetett meg. Lünevillében még ismérődtek; egy ötöd részfel nevekeden, erőtök és reménségetek is nevekedett. Hat féle nemzetből formáltatódván, mostani Konstitutziotok alkalmasabb szokásaitokhoz és környülállásaitokhoz, mint az eleinteiek. En titeket, mint Cisalpíni főbb polgárokat, magamhoz hivattalak. Ti útásításokat adtatok nékem, hogy, mint Frantzia országnak első tiszviselője, és a' ki a' ti lételetekre leg többet tselekedtem, még az egy hátra lévő nagy lépést is meg tessek. Tiszviselőitek minden részrehajlás, minden helyre való különös tekintet nélkül választattak ki. A' mi az Előülöt illeti, nem találtam köztötök olyan személyt, a' ki a' közönséges hajlandóságot még egélfzen meg nyerhette volna, a' ki semmi féle hajlandóság által egy különös helyhez sem volna köttetve, és a' ki olyan nagy szolgálatot mutatott volna hazájához, hogy ezt a' hivatalt magára vehesse. A' ti előadatok, mellyben hazátoknak külső és belső állapotját előttem le rajzoltátok, erőssen szivemre hatott. Telyesitem kívánságotokat. Gondot viselek reátok addig, mig a' környülállások kívánni fogják. A' szüntelen való elmetörések között,

mellyek az én mostani hivatalommal öszsze köt-
tetve vannak, nem leszen a' ti lételeteknek és
bóldogságotoknak meg fundálása is idegen az
én elmémnek leg kedvesebb hajlandóságai kö-
zött. A' ti népetek, még csak különös helyek-
hez kötötett alkalmasságokkal bír: szükség, hogy
nemzetiekre tegyen szert. Még csak magános tör-
vényeitek vannak: szükség, hogy közönségese-
ket szerezetek. Végezetre nintsen semmi fegy-
veres erőtök; azon nemzeteknek ellenben, a'
kik ellenségeitek ké lehetnek, sok. Van az, a' mi
fegyveres népet szolgáltat, a' népességetek nagy,
termékeny mezeitek vannak, és van példátok,
mellyet néktek a' minden tekintetben első nép
mútatott."

Az után azt kérte a' Konzúlta Bonapártétól,
hogy a' Cisalpina Respublika nevezet helyett
Olasz Respublika tétetődjék. Ö erre is réá állott.
— Továbbá fel olvastatott az egész Konstituzió,
a' melly 15 Titulusokból áll. Hozzá járulnak
még három Titulusok, a' mellyek a' Papság jus-
sait, és a' fenyiteket fejezik ki.

Mind ezek után maga mellé szollította és ül-
tette az Első Konzúl az Olasz Vice - Elölülöt
Melzi s d' - Erile polgátt; kezét fogott véle, és
meg ölte. — Így készült Lyonban az Olasz Res-
publika Konstituziója.

A' Lyoni három Polgármestereket, a' kik
Jan. 27 - dikén *Talleyrand Fr.* Külső Minister ál-
tal az Első Konzúlhoz audientziára vezettettek,
egy - egy Etruskus készületű, ezüst paszomantos
és rojtos skárlát selyem övezettel ajándékozta
meg, egy irásban való rövid jelentéssel együtt,
melly által vélek való meg elégedését nyilatkoz-
tatta ki, és a' mellynek bé rekesztő szavai ezek:
— „Kivánom, hogy hivatalos foglalatosságaitok
alkalmatosságával, ezen meg külömböztetö övét

viseljétek, és hogy az, az egész város előtt nyilvánosságos bizonyosságául szolgáljon annak a' megelégedésnek, mellyel én ebben tartózkodtam. —
 „Első Konzúl Bonaparte.

Az Olasz Respublika Konstitutiója.

I. Titulus.

1) Tzik. Az Apostoli Romai Katholika Religio, a' Státus valasa. — 2) Tzik. A' Felsőség az egész polgárság számában áll. — 3) Tzik. A' Respublika földje, Departamentomokra, Distriktusokra, és Kerületekre oszlik fel.

(A' többit más alkalmatossággal.)

Tudósítás.

a' két Magyar Haza' földmivelő 's miveltető érdemes Tagjaihoz.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' kiadandó *Pallérozott Mezei Gazdaságra* lehet még előre fizetni József napi Pesti vásárig, a' mikor mind a' part. Collector utak, mind más akarki könnyen átküldheti a' pénzt Pestre, Gen. Coll. *Institoris Gábor* könyvtáros Úrhoz; — az első tudósításban elő adott rendtartás szerint. Az egész munkának, mely 3 nagy Daraból áll, előre leüzetendő árra 7 forint: a' mi kevés exemplar pedig az Előfizetők' számán kívül nyomtatattana; azoknak bőlbeli árrok legalább 2 arany leüsz.

Az első Darabra magára fülöösen praenumerálni többé nem lehet; a' mint ez az első tudósításból is világosan megtettzik. Rövid időn fogjuk tudósítani az érd. Előfizetőket az első Darab' elkészülése napjáról is.

P. D.